

Кўпкари – мардлар ўинни

Отам рахматли отга ишишиб зди. Ёшлигига от парванишлаб, от минган. Эшитган кўпкаридан қолмай, унчумунах соринларни кўлга киритган. Шунданми, мудом чопкир, ўйноки тулпорларни кўкларига кеткадарди. Замона зайни билан отлар жуда камайбада кетган кезларда көрвадарид от кўриб қолса, анча пайт ёнидан кетмасди. Сиплаб-сийпалар, гёёки уланан сўзлашади. Яхши эслайман, шундай пайтларда отамнинг кайфияти чоғ бўларди. Кечкурунлари албатта чавандозлар, учур отлар хакида сўз юритилади.

«От чопса гумбурлар тоғлар дараси...»

— Отнинг хосияти кўп, — дердиди шушига. — У билан дисташтан, тиллашган кишилар магур, бир сўзи бўлади. Ай, болаларим-а, ҳали от миниш гаштини билмайизлар-да. Унинг иккни кулоги орасидан хиннатнинг шамоли эсб туради. Эгар устиди чайкалди кетар, дархизат, ота-боболаримиз отларни энг яхин дўст, ҳамроҳ деб биланганлар. Юрт ҳимоясида, жонгу жадалларда улардан фойдаланишган. Акъли тулпорлар бундай пайтларда ҳамисига эгалларига омад келтирган.

Тибобнётда айтилишича, от мингантин шашта, юрак-қон-томир, бавосил сасалларни ўламас экан. Кўриниб турбидики, от билан «тиллашиша» гап кўп. У инсонга завъ бағиши билан бирга киши руҳини мустаҳкамлаш омилни ҳамдиди.

От ҳақида сўз кетса беихтиёри кўпкари ёдимга тушиди. Узига хос мардлик, тантлил, ҳамкизиллик кўртилган хисобланган кўпкари аззалан халқимиз турмуш тарзининг муҳим кишиларни санаётган. Мана, опти ийдикли, юртимизда кўпкари бўйича вилоятлар, республика биринчиликлари ўтиказиб келинайти. Хосил байрамларида от ўйнларига ўрин ахримоқда. Одамлар тўй-ҳашамларда яхши ниятилар билан кўпкари беришади. Бир сўз билан айттана, чавандозлик кўпкари ўйнларни яна омалашмоқда.

Набаҳор туманинаги «Навруз» кишлоғининг йиғриклидан ортиқ ҳовисидан от парванишларни. Биргина Хайрулло Назаровлар оиласидан кўпкари чопкирни 3 та от бор. Тўнгич ўтил Шавкат Назаров Навондагина эмас, республика мизадам ёшил-умиди чавандоз эканлиги кўпчиликка аён. У ҳақида сўз кетса беихтиёри кўпкари турмуш тарзининг муҳим кишиларни санаётган. Мана, опти ийдикли, юртимизда кўпкари бўйича вилоятлар, республика биринчиликлари ўтиказиб келинайти. Хосил байрамларида от ўйнларига ўрин ахримоқда. Одамлар тўй-ҳашамларда яхши ниятилар билан кўпкари беришади. Бир сўз билан айттана, чавандозлик кўпкари ўйнларни яна омалашмоқда.

рин бобо ўйнларини ўзидек отдалини ўтириб, кўпкари-ю, мусобакаларни голдиги булишинни орзу кишилар. Бироқ, мустабиди тузум бони ниятиларни саробга айланди. Факатини набираларнига от асарш, от миниш, чавандоз бўйиб этишини насиб этиди. Гани, Отабекларни ҳам от устиди кўрсангиз, шуринингда афонаий Валерий Альпомий сўйимсижон хонандек бўлади. Уттарак юнгитлар эса бугунги мусобакаларни боғлари руҳидан юшдиди. Аттишадиган жой ташкил этиши, ем-хашиш этишиларидан майдонийларни ажратишга киришилар. Наоролар оиласига эса от парваниш учун 2 гектар ер берилди. Чавандозлик бўйича болалар ва ўсимлар спорт макtabини ташкил этиш ниятимиз бор.

**Абдуваҳоб ПИРМОТАВ,
«Халқ сўзи» мухбири.**

СУРАТДА: ёш чавандоз Шавкат Назаров «Оқбўз» лақабли тулпори ёнида.

Хатирчи, Кармана, Челак, Кўшиборат, Рижиков, Шофиркон, Кизилтепа туманларидан бўйиб ўтган мусобакаларда акуча чавандозлар ўзларининг нела-ларга қодирлигини истиботлаши. Юзлаш полновлан даврасидан соринни олиб келиши. Маликнада кўрғондан ўтарилини кўришиларни ўтказиб келинайти. Хосил байрамларида от ўйнларига ўрин ахримоқда. Одамлар тўй-ҳашамларда яхши ниятилар билан кўпкари беришади. Бир сўз билан айттана, чавандозлик кўпкари ўйнларни яна омалашмоқда.

Хатирчи, Кармана, Челак, Кўшиборат, Рижиков, Шофиркон, Кизилтепа туманларидан бўйиб ўтган мусобакаларда акуча чавандозлар ўзларининг нела-ларга қодирлигини истиботлаши. Юзлаш полновлан даврасидан соринни олиб келиши. Маликнада кўрғондан ўтарилини кўришиларни ўтказиб келинайти. Хосил байрамларида от ўйнларига ўрин ахримоқда. Одамлар тўй-ҳашамларда яхши ниятилар билан кўпкари беришади. Бир сўз билан айттана, чавандозлик кўпкари ўйнларни яна омалашмоқда.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...